

TURKSOSBİDER

Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi

Kayseri’deki 9. Sınıf Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi

Eray DEMİRÇELİK
eraydemircelik@gmail.com
0000-0002-3165-7211

Rüveyda MERT
rmert0348@gmail.com
0000-0003-2883-5053

Zeynep Sude YILDIRIM
zeynepsudeyildirim@mail.com.tr
0000-0002-4716-7989

Öz

Tüm dünyayı etkileyen salgın sonrasında uzaktan eğitim ile ilgili yapılan çalışmalarda bir artış olduğunu görmekteyiz. Ortaokuldan liseye geçiş dönemi olan dokuzuncu sınıflar için uzaktan eğitimin değerlendirilmesi, gelecek planlamaları açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmada, 2020-2021 eğitim öğretim yılında dokuzuncu sınıfa devam eden öğrencilerin bakış açısından uzaktan eğitimin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Betimsel tarama modelinde tasarlanan araştırmanın, çalışma grubunun belirlenmesinde amaçsal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Uzaktan eğitim öğretime devam eden ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 119 dokuzuncu sınıf öğrencisi, çalışma grubunu oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen anket aracılığıyla, Google form üzerinden oluşturulan link üzerinden toplanmıştır. Verilerin analizinde yüzde ve frekans dağılımları kullanılmıştır. Sonuç olarak; araştırmaya katılan öğrencilerin %94.6’sının internet erişimi sağlayabilmek için gerekli teknik altyapıya sahip oldukları, %92.4’ünün online eğitimlerde motivasyon düşüklüğü yaşadıkları, %88.2’sinin uzaktan eğitimde odaklanma sorunu yaşadıkları, %75.7’si uzaktan eğitimi faydalı bulmadıkları belirlenmiştir. Öğrenciler uzaktan eğitimdeki yaşadıkları sorunların psikolojilerini olumsuz yönde etkilediğini, uzaktan eğitimi olumsuz olarak değerlendirdikleri, öğrencilerin, uzaktan eğitime yeterince uyum sağlayamadığı ve sınıf eğitimini uzaktan eğitime tercih ettikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: 9.Sınıf, Lise Öğrencisi, Uzaktan Eğitim, Pandemi.

Abstract

After the epidemic that affected the whole world, we see an increase in the studies on distance education. Evaluation of distance education for ninth graders, which is the transition period from secondary school to high school, is important in terms of future planning. In this study, it was aimed that distance education evolution from perspectives of 9th grade students who continued to 2020-2021 educational year. Purposeful sampling method used to determine the study group of this study which designed in the descriptive survey model. This study conducted by 119 9th grade student who continued to distance education and attended this study as a volunteer. The Data was collected from the link created on the google form through a questionnaire created by researchers. Percentage distribution was used in the analysis of data. According the results; it has been observed %94.6 of the students participating the research have necessary technical infrastructure to provide internet access, %92.4 of the students motivation is low for online education, %88.2 of the students are having trouble focusing in the online education, %75.7 of the students not find distance education useful. Last of all; it has been determined that problems experienced in online education negatively affect on students psychology, students evaluate online education negatively, students do not adapt enough to online education and students prefer classroom education to distance education.

Keywords: 9th Grade, High School Student, Online Education, Pandemic.

1.Giriş

Geçmişten günümüze toplumsal yaşamı derinden etkileyen, büyük yangınlar, deprem, kuraklık, sel, salgın hastalıklar ve savaş gibi afetler karşısında insanlar çoğu zaman çaresiz kalmışlardır. Büyük yıkımlara neden olan bu tür afetler toplumların hafızasında önemli izler bırakmışlardır. Afetler bazen bölgesel olabildiği gibi bazen de geniş bir coğrafyayı etkisi altına almıştır.

2019 yılının Aralık ayında Çin'in Hubei bölgesinin de başlayan Covid-19 pandemisi kısa zamanda tüm dünyayı etkileyen bir salgına dönüşmüştür. Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020'de küresel salgın ilan edilmiştir. Covid-19 virüsü bulaşıcılık hızı yüksek olması sebebiyle kısa zaman içerisinde dünyanın tüm ülkelerinde hayatı olumsuz yönde etkilemiştir. Salgın birçok insanın ölümüne yol açmış ve izole bir yaşama neden olmuştur (Ünal & Bulunuz, 2020).

Hastalığın damlacık yoluyla bulaşması, hasta bireylerin öksürmesi ya da hapşırmaları sonucunda ortaya saçılan damlacıklara başka bireylerin elleri ile temas etmesi üzerine ellerini ağız, burun ya da göz mukozasına götürmesi ve dokunması yoluyla hızla yayılmıştır. Salgının özellikleri incelendiğinde ortalama inkübasyon yani kuluçka süresinin 5-6 gün bazı vakalarda ise 2-14 güne kadar uzayabileceği gözlemlenmiştir. Bu sebeplerden ötürü sağlık bakanlığı virüsten korunmak için sosyal mesafenin korunumuna ve hijyene çok dikkat edilmesi gerektiğini açıklamıştır (Ünal & Bulunuz, 2020).

Çıkışıyla beraber dünyanın birçok yerinde hayatı olumsuz yönde etkileyen ayrıca insanları izole bir yaşama iten pandemi süreci sosyal alanlarda ve insan yaşamında birçok soruna ve değişikliğe neden olmuştur. Pandemi sonucuyla birçok ülkenin sınırlarını kapatması seyahat etme özgürlüğünün kısıtlanması, pandeminin ilerleme seyri ile ilgili risk taşıyan yaş gruplarına (20 yaş altı ve 65 yaş üstü) sokağa çıkma yasağı getirilmesiyle birlikte sosyal hayattan uzak kalmaları, izole hayattan dolayı üretimin azalması ve tüketimi artışının getirdiği ekonomik sorunlar bu sorunlardan yalnızca birkaçıdır (Üstün & Özçiftçi, 2020). Bunların yanı sıra pandemi sürecinin en çok etki ettiği alanlardan birisi de eğitimidir.

Dünya'da ve Türkiye'de Covid-19 pandemisiyle birlikte gelen değişikliklere, mevcut eğitim sistemlerinin eğitimin devamlılığını her türlü koşulda sağlamak için hazırlıksız olduğu ve öğrenenler ile öğretmenlerin birbirlerinden ve okullarından fiziksel olarak uzak kaldığı görülmüştür. Covid-19 pandemisi bulaşıcılığı yüksek olması sebebiyle dünya genelinde panik ortamı oluşturmuş, ülkeler halkı evde kalmaya teşvik etmek için eğitim süreçlerine geçici bir süre ara vermişler ve öğrencilerin eğitimlerine uzaktan eğitimle devam etmeleri sağlanmıştır (Üstün & Özçiftçi, 2020). Bazı ülkeler uzaktan eğitime geçiş konusunda çok etkin olmazken Türkiye'nin de içinde bulunduğu bir grup ülkeler uzaktan eğitim alt yapılarını seri bir şekilde hayata geçirerek bütün düzeylerde eğitim öğretim faaliyetlerini gerçekleştirme yolunda ilerlediler (Karakas, 2020). Ülkelerin çoğunluğunda okulların geçici olarak kapatılması üzerine dünya üzerindeki öğrencilerin %91'inden fazlasının yani yaklaşık 1,6 milyar çocuk ve gencin bundan etkilendiği rapor edilmiştir (Bozkurt, 2020). Ülkemizde 11 Mart 2020 tarihinde Sağlık Bakanlığı tarafından ilk Covid-19 olgusunun açıklanmasının ardından eğitim kurumları ve okullar 25 Mart tarihinden itibaren geçici olarak kapatılmıştır (Keskin & Kaya, 2020). Sonrasında ise eğitim kurumlarında ve okullarda eğitime, elektronik eğitim ağları veya televizyon kanalları aracılığıyla devam edileceği bildirilmiştir (Eren, 2020). Bu sayede ülkemizde uzaktan eğitimin ilk adımları atılmaya başlanmıştır.

Eğitim ve öğretimle ilgili bu alternatif yöntemlerinden biriside uzaktan öğretim-şeklidir. Burada uzaktan eğitim ve uzaktan öğretim kavramının açıklanmasında yarar vardır. Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla, kasıtlı olarak istendik yönde davranış değişikliği meydana getirme süreci iken öğretim, okullar tarafından, belirlenmiş olan müfredatı öğrenmek ve öğretmek için planlı ve programlı bir şekilde yapılan bir eylemdir (Karagöz, 2021;18). Öğrenme ve öğretme sürecinde öğretici konumda yer alan öğretmenler genel öğretim ilkelerini temel alarak süreci yürütürler (Yeşilyurt, 2020).

Uzaktan eğitim alışılmış ve geleneksel eğitim öğretim yöntemlerindeki sorunlar ya da sınırlılıklar sebebi ile sınıf içi etkinliklerin gerçekleştirilemediği durumlarda; eğitim çalışmalarını planlayanlar, öğretmenler ve öğrenenler arasında, iletişim ve etkileşimin çeşitli ortamlar yoluyla belli bir merkezden yürütüldüğü bir öğretim yöntemidir (Odabaş, 2003). Uzaktan eğitim, yaklaşık olarak 1700'lü yıllarda başlayıp o zamanlardan günümüze kadar uzanmıştır (Başaran, Doğan, Karaoğlu, & Şahin, 2020). Teknoloji gündelik yaşamımızın bir parçası haline gelmeden önce posta ve gazete gibi yazılı kaynaklarla gerçekleştirilen uzaktan eğitim faaliyetleri günümüzde televizyon, bilgisayar destekli eğitim, internet gibi araçlarla daha verimli hale gelmiştir (Başaran, Doğan, Karaoğlu, & Şahin, 2020). Türkiye'de de Covid- 19 pandemisi nedeniyle T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK tarafından alınan eğitime zorunlu ara verilmesi kararının ardından sürecin belirsizliği ve uzaması ihtimali ile uzaktan eğitimin yürütülmesi ve esnek akademik takvime geçiş kararı alınmıştır (Zan & Zan, 2020). Ancak bu geçiş oldukça hızlı gerçekleştirildiğinden dolayı öğrencilerin uzaktan eğitimin gereklerine uyum sağlamaları konusunda bir değerlendirme yapılması için fırsat olmamıştır (Keskin & Kaya, 2020). Bu da beraberinde uzaktan eğitim sorunlarını getirmiştir.

Araştırmacılara göre iyi tasarlanmış bir sınıf ortamında öğrenim görmek ile iyi tasarlanmış bir uzaktan eğitim ortamında öğrenim görmek eş değerdir. Fakat ilk ve orta öğretime devam eden öğrencilerin iyi bir öğretim görmeleri ve gerekli becerileri kazanabilmeleri için öğrenme ortamları yetişkin öğrencilerden daha farklı düzenlenmeli bununla birlikte daha dikkatli bir öğrenim yolu benimsenmelidir (Alper, 2020). Bunun yanı sıra uzaktan eğitimde kullanılan materyallerin bireylerin öğrenme stilleri ile de çok yakından alakasının olduğunu göstermektedir. Günümüz dünyasında hızla gelişen bilim ve teknoloji, bireysel farklılıklara sahip olan bireylerin etkin ve hızlı öğrenmelerine sahip olmayı zorunlu hale getirmektedir. Birbirinden farklı birçok özelliğe sahip olan insanoğlunun bilişsel, duyuşsal ve psikomotor özelliklerine bağlı olarak öğrenme stilleri de uzaktan eğitimin verilmiş şeklini değiştirmektedir (Karagöz, 2018; 289). Ülkemizde uzaktan eğitime geçiş sürecinin hızlı ve acele bir şekilde yapılması da ilk ve orta öğretim öğrencileri için durumu zorlaştırmış ve çeşitli sorunlar yaşamalarına neden olmuştur. Her evde teknolojik materyal ve internet bağlantısının olmaması bu süreci öğrenciler açısından zorlaştıran sorunlarda biridir (Dönmez, 2020). Her öğrencinin yaşadığı yerde internet altyapısının olmaması internet bağlantısı problemlerini beraberinde getirmiştir (Karakuş, 2020). Dijital uçurum olarak adlandırılan bu durum, en temel haliyle telekomünikasyon erişiminin eksikliği olarak açıklanabilir (Sezgin & Fırat, 2020). Bilgi ve iletişim teknolojiler (BİT) ile internet kullanımı ve erişimi açısından farklı sosyo-ekonomik düzeylerdeki bireyleri ifade etmektedir (Sezgin & Fırat, 2020). Aynı zamanda öğrenciler ve aileleri uzaktan eğitim sürecine hazırlıksız yakalandıkları için uyum sorunu yaşadıkları görülmektedir. Bu durum öğrencileri psikolojik olarak etkilemektedir (Karakuş, 2020).

1.1. Araştırmanın Önemi

2020 yılında tüm dünyayı etkileyen Covid-19 pandemisi birçok sistemi etkilemeye devam etmektedir. Eğitim sistemleri de pandemiden en çok etkilenen sistemlerin başında gelmektedir. Birçok ülke eğitimin çeşitli kademelerinde uzaktan eğitime geçerek pandeminin etkilerini en aza indirmeye çalışmıştır. Uzaktan eğitim uygulamalarının en iyi hale getirilebilmesi için etkililiğinin değerlendirilmesi ve durum tespiti yapan araştırmaların yapılması önemlidir.

Uzaktan eğitimin üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri (Başar, Arslan, Günsel & Akpınar, 2019; Kıralı & Alcı, 2016; Kürtüncü & Kurt, 2020; Serçemeli & Kurnaz, 2020), uzaktan eğitim politikaları (Alper, 2020; Başaran, Doğan, Karaoğlu & Şahin, 2020; Erkut, 2020) gibi konularda yoğunlaştığı görülmektedir. Ancak, uzaktan eğitimin lise dokuzuncu sınıf öğrencileri üzerindeki etkisini bir bütün olarak ele alan herhangi bir çalışmaya araştırmacılar tarafından ulaşılmamıştır. Araştırma da pandemi sürecinde ortaokuldan liseye yeni geçen dokuzuncu sınıflar için uzaktan eğitimin değerlendirilmesine yer verilmektedir. Bu nedenle araştırmanın, öğrencilere yönelik hem pandemi sürecinde hem de pandemi sonrasında gerçekleştirilecek eğitsel faaliyetlerin planlanmasında politika yapıcılarına, karar vericilere ve öğretmenlere yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, uzaktan eğitim ve lise hayatı hakkında tecrübesiz olan 9. sınıf öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşlerini, uzaktan eğitime uyum sağlayıp sağlamadıklarını incelemektir. Bu kapsamda Kayseri

ili sınıfları içerisinde okuyan 9. sınıf öğrencilerine anket yapılmış konuyla ilgili düşünceleri değerlendirilmiştir. Bu genel amaca bağlı olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Kayseri ili içerisinde yaşayan 9. sınıflar uzaktan eğitime yeterince uyum sağlayabilmiş midir?
- Kayseri ili içerisinde yaşayan 9. sınıflar sınıf eğitimini uzaktan eğitime tercih etmekte midir?
- Kayseri ili içerisinde yaşayan 9. sınıflar uzaktan eğitimi faydalı bulmakta mıdır?

2.Yöntem

Çalışma betimsel tarama modelinde, amaçsal örnekleme yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Amaçsal örnekleme, seçkisiz olmayan bir örnekleme yaklaşımıdır ve çalışmanın amacına bağlı olarak zengin bilgi durumlarının seçilerek derinlemesine araştırılmasını sağlar (Büyüköztürk ve diğ., 2008). Bu nedenle çalışma grubunu Kayseri'de 9. sınıfa devam eden ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 119 lise öğrencisinden oluşmuştur. Katılımcıların 69 (%57,98)'u kız, 50 (%42,01)'i erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin 42 (%35,2)'si 2 kardeş, 55 (%46,2)'i 3 kardeş, 18 (%15,1)'i 4 ve üstü kardeşe sahip iken 4 (%0,3)'ü tek çocuk olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin aileleri; 34 (%28,5)'ü 3000 altı, 41 (%34,4)'i 3001-4500, 15 (%12,6)'i 4501-6000, 10 (%8,4) 6001-7500, 19 (%15,9)'u 7501 ve üstü aylık gelire sahiptir.

Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen, öğrencilere ait bazı kişisel bilgiler ve çalışmanın amacına uygun görüşlerinin sorgulandığı bir anket kullanılmıştır. Anket formunun geliştirilmesinde, ilk olarak araştırmanın hedeflerine yönelik olarak açık uçlu sorular hazırlanmış ve bu sorular uzaktan eğitime devam eden 10 öğrenciye yöneltilmiştir. Öğrencilerin cevaplarından ve literatür taramasından yararlanılarak anket soruları oluşturulmuştur. Anket soruları daha sonra araştırmanın amacına uygunluğu, anlaşılabilirliği gibi konularda değerlendirmeleri biri eğitim bilimleri ve biri Türkçe alanından olmak üzere iki alan uzmanının görüşüne sunulmuştur. Alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda yeniden düzenlenerek kapsam geçerliği sağlanmaya çalışılmıştır. Büyüköztürk'e (2007) göre, bir ölçme aracının kapsam ve görünüş geçerliği uzman görüşleriyle değerlendirilebilir. Böylece anket formu 5'i kişisel bilgiler olmak üzere toplam 20 sorudan oluşmuştur.

Hazırlanan anket formu Kayseri İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan izinle online olarak Kayseri'de 9. sınıfa devam eden lise öğrencilerine uygulanmıştır. Elde edilen nicel veriler bilgisayar ortamına girilmiş, SPSS programından yararlanılarak yüzde ve frekans dağılımlarına bakılmıştır.

2.Bulgular

Bu bölümde, öğrencilerin uzaktan eğitime bakış açısına yönelik görüşlerini içeren bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. Öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin sorulara verdikleri yanıtlar Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1. Öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin sorulara verdikleri yanıtlar

Sorular	Evet		Hayır	
	f	%	f	%
S4-Uzaktan eğitimi faydalı buluyor musunuz?	29	24,3	90	75,7
S5-Uzaktan eğitime katılmak için gerekli teknolojik materyale sahip misiniz?	104	87,3	15	12,7
S6-Yaşadığınız yerde internet erişimi sağlayabilmek için gerekli teknik altyapı var mı?	113	94,9	6	5,1
S7-Uzaktan eğitimden dolayı herhangi bir sağlık probleminiz oldu mu?(göz bozukluğu, kamburluk, boyun ağrısı, bel ağrısı vb.)	79	66,3	40	33,7
S8-Uzaktan eğitimde odaklanma sorunu yaşıyor musunuz?	105	88,2	14	11,8
S9- Uzaktan eğitimde odaklanmayı arttırmak için uyguladığınız bir yöntem var mı?	24	20,1	95	79,9
S10-Uzaktan eğitimde kaçırdığınız dersler olduğunda işlenen konuları telafi edebiliyor musunuz?	47	39,4	72	60,6

Kayseri’deki 9. Sınıf Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi
Eray DEMİRÇELİK, Rüveyda MERT & Zeynep Sude YILDIRIM

S11- Uzaktan eğitimde ders esnasında bağlantı problemi yaşıyor musunuz?	74	62,1	45	37,9
S12- Online eğitimde motivasyon düşüklüğü yaşıyor musunuz? (süreklilik sağlayamama, öğrenemediğini düşünme bıkkınlık vs.)	110	92,4	9	6,6
S15-Eğer derslere birden fazla sınıfla giriyorsanız bu durum dersin verimliliğini düşürüyor mu?	30	25,2	89	74,8
S16- Uzaktan eğitimde kamera ya da mikrofon eksikliğinden dolayı derse katılımda zorluk çekiyor musunuz?	19	15,9	100	84,1
S17- Uzaktan eğitim süreci sosyal hayatınıza ya da arkadaşlık ilişkilerinize yansıyor mu?	98	82,3	21	17,7

Tablo 1 incelendiğinde; “Uzaktan eğitimi faydalı buluyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin %75,7’si hayır cevabı verdiği görülmektedir. Öğrenciler “Uzaktan eğitime katılmak için gerekli teknolojik materyale sahip misiniz?” sorusuna %87,3 oranla evet cevabı vermiştir. “Yaşadığınız yerde internet erişimi sağlayabilmek için gerekli teknik altyapı var mı?” sorusuna öğrencilerin %94,9’u evet yanıtı vermiştir. Öğrenciler “Uzaktan eğitimden dolayı herhangi bir sağlık probleminiz oldu mu? (göz bozukluğu, kamburluk, boyun ağrısı, bel ağrısı vb.)” sorusuna %66,3 oranında evet yanıtı vermiştir. “Uzaktan eğitimde odaklanma sorunu yaşıyor musunuz?” sorusuna öğrenciler %88,2 oranında evet yanıtı vermiştir. “Uzaktan eğitimde odaklanmayı arttırmak için uyguladığınız bir yöntem var mı?” sorusuna öğrencilerin %79,9’u hayır yanıtı vermiştir. Öğrenciler “Uzaktan eğitimde kaçırdığınız dersler olduğunda işlenen konuları telafi edebiliyor musunuz?” sorusuna %60,6’sı hayır yanıtı vermiştir. “Uzaktan eğitimde ders esnasında bağlantı problemi yaşıyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin %62,1’i evet yanıtı vermiştir. “Online eğitimde motivasyon düşüklüğü yaşıyor musunuz? (süreklilik sağlayamama, öğrenemediğini düşünme bıkkınlık vs.)” sorusuna öğrencilerin %92,4’ü evet yanıtı vermiştir. “Eğer derslere birden fazla sınıfla giriyorsanız bu durum dersin verimliliğini düşürüyor mu?” sorusuna öğrencilerin %74,8’i hayır yanıtı vermiştir. “Uzaktan eğitimde kamera ya da mikrofon eksikliğinden dolayı derse katılımda zorluk çekiyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin %84,1’i hayır yanıtı vermiştir. “Uzaktan eğitim süreci sosyal hayatınıza ya da arkadaşlık ilişkilerinize yansıyor mu?” sorusuna öğrencilerin %82,3’ü evet yanıtı vermiştir.

Uzaktan eğitimdeki yaşadığım sorunlar psikolojimi yönde etkiledi. Sorusuna öğrencilerin verdikleri yanıtlar Tablo 2’de yer almaktadır. Verilen yanıtlar incelendiğinde dokuz adet kelime türettikleri ve bunlardan dört tanesinin kararsız diğerlerinin olumsuz anlamları olduğu görülmektedir. En fazla kullanılan kelimenin 47 tekrarla “Kötü” olduğu bunu sırasıyla, “Olumsuz (37), Etkilemedi (8), Hiçbir (2), Nötr (1), Stres ve sinir (1), Berbat (1), Tembellik (1), Orta (1)” kelimelerinin takip ettiği görülmektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar

Sorular	f	Üretilen Kelimeler
Uzaktan eğitimdeki yaşadığım sorunlar psikolojimi yönde etkiledi.	9	Kötü (47), <u>Olumsuz</u> (37), <u>Etkilemedi</u> (8), Hiçbir (2), <u>Nötr</u> (1), Stres ve sinir (1), Berbat (1), <u>Tembellik</u> (1), Orta (1).
Uzaktan eğitim ... gibidir. Tek kelimelik bir cevap veriniz.	22	Zor (11), <u>İyi</u> (6), Sıkıcı (4), Hayat (4), Verimsiz (3), Berbat (2), Sıkıntı (2), Yararsız (2), Teknoloji (2), Heyecansız (1), Kilo almak (1), Kaptansız gemi (1), Kargaşa (1), Etkisiz (1), Boşa kürek çekmek (1), Arap saçı (1), Nazi kampı (1),

Uzaktan eğitim ... gibidir. Tek kelimelik bir cevap veriniz? Sorusuna öğrencilerin verdikleri yanıtlar Tablo 2'de yer almaktadır. Verilen yanıtlar incelendiğinde 22 adet kelime türetildiği ve bunlardan üçünün olumlu (iyi, ek eğitim, destek verici) anlamları olduğu görülmektedir. "Zor" 11 tekrarla en fazla tekrar eden kelimedir. Bu kelimeyi sırasıyla "İyi (6), Sıkıcı (4), Hayat (4), Verimsiz (3), Berbat (2), Sıkıntı (2), Yararsız (2), Teknoloji (2), Heyecansız (1), Kilo almak (1), Kaptansız gemi (1), Kargaşa (1), Etkisiz (1), Boşa kürek çekmek (1), Arap saçı (1), Nazi kampı (1), Yetersiz (1), Ek eğitim (1), İşe yaramaz (1), Destek verici (1), Mecbur kalma (1)" kelimeleri izlemektedir.

3.Sonuç ve Tartışma

Yapılan araştırma sonuçlarına göre anket yapılan öğrencilerin çoğunluğunun görüşleri, sınıf eğitiminin uzaktan eğitime kıyasla daha verimli ve sürdürülebilir olduğu yönündedir.

Alper (2020) yapmış olduğu araştırmada genel olarak öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecine uyum sağladıklarını ve süreci başarıyla yürüttükleri bulgusuna ulaşmıştır. Araştırmada öğrencilerin sürekli ekran başında olması bir olumsuzluk olarak öne çıkarken, derslerin daha hızlı anlatılabilmesi ve öğrencilerin daha dikkatli olmaları olumlu yanlar olarak bulgulanmıştır. Araştırma bulgularımız arasında yer alan öğrencilerin uzaktan eğitimde ders esnasında bağlantı problemleri yaşadıkları ve uzaktan eğitimde motivasyon düşüklüğü yaşandığı konusundaki öğrenci düşünceleriyle öğretmen düşüncelerinin çeliştiği görülmektedir.

Karagöz ve Rüzgar (2021) tarafından yapılan araştırmada elde edilen bulgular incelendiğinde, uzaktan eğitim fayda yarar temasına bağlı olarak oluşturulan tekrar etme fırsatı vermesi, fırsat ve imkan eşitliği sağlanması, zaman yönetimine katkı sağlanması, ekonomik olması, özel eğitime gereksinim duyan bireylere kolaylık sağlanması, süreklilik ve kağıt israfı ve çevre dostu olması yönüyle fayda ve yarar sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada dikkat çeken noktanın özel eğitime gereksinim duyan bireylere uzaktan eğitimin yarar sağlama konusu olmuştur. Serçemeli ve Kurnaz (2020) muhasebe dersi alan öğrencilerin, Covid-19 pandemi döneminde uzaktan eğitim sistemine olan bakış açılarını belirlemeye çalıştıkları araştırmalarında, videodan ders izleme, eğitimde esneklik ze zaman tasarrufu olumlu görülürken, internet erişimi sorunu ve sosyal olarak yalnızlık hissi gibi konular olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Araştırma bulgularımız arasında yer alan öğrencilerin uzaktan eğitimde dersleri kaçırdıklarında işlenen konuları telafi edemedikleri bulgusu, üniversite ve lise eğitiminde uzaktan kullanılan teknolojiler arasındaki farkı bize göstermektedir. Üniversitelerde videodan tekrar ders izleme imkanı varken, liselerde uzaktan eğitimde video kaydı alınmamaktadır. Erkut (2020) Covid-19 salgının, yükseköğretimde tetiklediği ve tetikleyeceği durumlar hakkında araştırmasında çevrimiçi eğitim artık yaşamımızın ayrılmaz bir parçası olduğu ve buna adapte olunması gerekliliğini vurgulamaktadır.

Özdoğan ve Berkant (2020) tarafından yapılan araştırmada elde edilen bulgular incelendiğinde, uzaktan eğitimin zaman ve mekân kullanımı, ders tekrarı, hastalıktan uzak bir ortamda eğitim ihtiyacının karşılanması, teknolojik gelişim olumlu yanlar olarak öne çıkarken, motivasyon sorunu, altyapı yetersizlikleri ve sosyalleşme yetersizliği gibi olumsuz yanlarının olduğu bulguları bizim araştırma bulgularımızla örtüşmektedir.

Ünal ve Bulunuz (2020) tarafından yapılan araştırmada elde edilen bulgular incelendiğinde, öğretmenlerin bu süreçte EBA'yı aktif olarak kullandıkları, en önemli problemin gerekli teknolojiye sahip olamayan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinden faydalanamaması bulgusu araştırma bulgularımızı desteklemektedir.

Gören, Gök, Yalçın, Göregen ve Çalışkan (2020) Covid-19 salgını sürecinde Ankara'da gerçekleştirilen uzaktan eğitimin değerlendirilmesi üzerine yaptıkları araştırmalarında, katılımcıların uzaktan eğitime erişim sorunu yaşanmadıkları derslerin düzenli olarak işlendiği ve uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim kadar verimli olmadığı görüşleri araştırma bulgularımızla örtüşmektedir.

Bozkurt (2020) tarafından yapılan araştırmada elde edilen bulgular incelendiğinde, pandeminin eğitim alanını doğrudan ve dolaylı olarak etkilediği, eğitimde sürekliliği her koşulda sağlamak için köklü reformlara ve stratejik planlamaya ihtiyaç olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

Bu çalışma bağlamında yeni normalde aşağıda yer alan öneriler tüm eğitim paydaşları tarafından dikkate alınabilir:

- Lise eğitimlerine yeni başlayan dokuzuncu sınıf öğrencileri uzaktan eğitim yerine yüz yüze eğitim olmasını istemektedir. Bu konuda salgının seyrine göre gerekli tüm tedbirler alınarak okulların eğitime açılmasına gayret sarf edilmelidir. Eğitim paydaşları alınan tedbirler ve hibrit eğitim konusunda bilgilendirilebilir.
- Öğrenciler uzaktan eğitimden dolayı farklı sağlık sorunları yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu konudaki

Kayseri'deki 9. Sınıf Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi
Eray DEMİRÇELİK, Rüveyda MERT & Zeynep Sude YILDIRIM

- çalışmalar artırılarak yaşanan sorunların tespiti ve çözümü sağlanabilir.
- Uzaktan eğitimin sosyal hayatları üzerine etkisini en aza indirebilecek rehberlik tedbirleri alınabilir.
 - Uzaktan eğitim sonrası normalleşme dönemine hızlıca geçiş için öğrencileri bilgilendirici programlar hazırlanabilir.

Kaynaklar

- Alper, A. (2020). Pandemi sürecinde K-12 düzeyinde uzaktan eğitim: Durum çalışması. *Milli Eğitim*, 49(1), 45-67.
- Başar, M., Arslan S., Günsel, E., & Akpınar, M. (2019). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı. *Journal of Multidisciplinary Studies in Education*, 3(2), 14-22.
- Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E., & Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin getirisi olan uzaktan eğitimin etkililiği üzerine bir çalışma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 368-397.
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 112-142.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Dönmez, G. (2020, Eylül 15). *Uzaktan eğitimle ilgili temel sorunlar*. <https://www.hurriyet.com.tr/aile/yazarlar/dr-gulden-donmez/uzaktan-egitimle-ilgili-temel-sorunlar-41610699> adresin den alındı.
- Eren, E. (2020). Yeni tip koronavirüsün Türk eğitim politikaları uygulamalarına etkisi: Milli Eğitim Bakanlığının ve Yükseköğretim Kurulunun yeni düzenlemeleri. *Yükseköğretim Dergisi*, 10(2), 153-162.
- Erkut, E. (2020). Covid-19 sonrası yükseköğretim. *Yükseköğretim Dergisi*, 10(2), 125-133.
- Gören, S. Ç., Gök, F. S., Yalçın, M. T., Göregen, F., & Çalışkan, M. (2020). Küresel salgın sürecinde uzaktan eğitimin değerlendirilmesi: Ankara örneği. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 69-94.
- Karagöz, S. (2018). *Öğrenme stilleri*. Öğretim İlke ve Yöntemleri (Edit. Mustafa Güçlü). Ankara: Maya Akademi.
- Karagöz, S. (2021). Evaluation of distance education: The sample of guidance and counseling students (Example of Aksaray University) . *The Universal Academic Research Journal*, 3(1), 18-25. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tuara/issue/62346/919126>
- Karagöz, S. & Rüzgar, M. E. (2021). An investigation of the prospective teachers' viewpoints about distance education during the COVID-19 pandemic. *International Journal of Curriculum and Instruction*, 13(3), 2611-2634. <http://ijci.wcci-international.org/index.php/IJCI/article/view/742>
- Karakaş, M. (2020). Covid-19 Salgınının Çok Boyutlu Sosyolojisi ve Yeni Normal Meselesi. *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, 40(1), 541-573.
- Karakuş, M. (2020, Ekim 07). *Hürriyet*: <https://www.hurriyet.com.tr/aile/yazarlar/merve-karakus/online-egitim-sistemindeyasanan-sorunlar-41628049> adresinden alındı.
- Keskin, M., & Kaya, D. Ö. (2020). Covid-19 sürecinde öğrencilerin web tabanlı uzaktan eğitime yönelik geri bildirimlerinin değerlendirilmesi. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 5(2), 59-67.
- Kıralı, F. N. & Alcı, B. (2016). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim algısına ilişkin görüşleri. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 30, 55-83.
- Kürtüncü, M. & Kurt, A. (2020). Covid-19 pandemisi döneminde hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitim konusunda yaşadıkları sorunlar. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 66-77.
- Odabaş, H. (2003). İnternet tabanlı uzaktan eğitim ve bilgi ve belge yönetimi bölümleri. *Türk Kütüphaneciliği*, 17(1), 22-36.
- Özdoğan, A. Ç., & Berkant, H. G. (2020). Covid-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 13-43.
- Sağlık Bakanlığı. (2020, Nisan 2). *T.C. Sağlık Bakanlığı*. <https://dosyamerkez.saglik.gov.tr/Eklenti/37044,covid-19rehberipdf.pdf?0> adresinden alındı
- Serçemeli, M., & Kurnaz, E. (2020). Covid-19 pandemi döneminde öğrencilerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 40-53.

Kayseri'deki 9. Sınıf Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi
Eray DEMİRÇELİK, Rüveyda MERT & Zeynep Sude YILDIRIM

- Sezgin, S., & Fırat, M. (2020). Covid-19 pandemisinde uzaktan eğitime geçiş ve dijital uçurum tehlikesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 37-54.
- Ünal, M., & Bulunuz, N. (2020). Covid-19 salgını dönemi ve uzaktan eğitim çalışmaları ve sonraki süreçle ilgili fen bilimleri öğretmenlerinin görüş ve önerileri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 343-369.
- Üstün, Ç., & Özçiftçi, S. (2020). Covid-19 pandemisinin sosyal yaşam ve etik düzlem üzerine etkileri: Bir değerlendirme çalışması. *Anadolu Kliniği Tıp Bilimleri Dergisi*, 25(19), 142-153.
- Yeşilyurt, E. (2020). Öğretmenin pusulası: Genel öğretim ilkeleri. *EKEV Akademi Dergisi*, 24(83), 263-288.
- Zan, N., & Zan, B. U. (2020, Ağustos 30). Koronavirüs ile acil durumda eğitim: Türkiye'nin farklı bölgelerinden uzaktan eğitim sistemine dahil olan edebiyat fakültesi öğrencilerine genel bakış. Turkish Studies: https://websitem.karatekin.edu.tr/user_files/nurayzan/yayinlar/20200930_7f1a42436cf8457cb32e9052de692f28.pdf adresinden alındı.